

nok, at Folk, der ikke er arbejdsvenlige, og Blåde, der staaer ret fjendtligt overfor Arbejderne, ofte har insinueret, at Byarbejderne vilde ikke ud paa Landet, de vilde hellere downe videre inde paa Brostenene. Dette er ikke rigtigt; der kan fremføres mange Eksempler paa, at det er ganske forkert; jeg skal nævne et enkelt. Da Husmændenes Udstykningsforening for Aalborg Amt for nogle faa Aar siden købte Store Restrup og udstykkede denne Gaard — saa vidt jeg erindrer, blev der noget over 50 Lodder til Fals —, meldte der sig naturligvis som ved andre lignende Lejligheder en Mængde Ansøgere, flere Gange det Antal Lodder, der kunde faas, og blandt disse Ansøgere var der flere Byarbejdere, end der var Lodder, naturligvis væsentlig fra Aalborg By, men ogsaa fra andre nærliggende Købstæder. Der var ganske vist endnu flere Ansøgere fra Landet, men det er værd at lægge Mærke til, at efter den Beretning, der blev afgivet af Formanden for Udstykningsforeningen, var der flere Byarbejdere blandt Ansøgerne, end der var Lodder at faa. Altsaa, naar der som her udbydes god Jord i rimeligt store Lodder, melder der sig et betydeligt Antal Byarbejdere. Her spores den Trang, der er hos mange af dem, der er indvandret til Byerne, til at komme tilbage og ombytte den usikre Tilværelse som Arbejdsmand i Byen med den mere sikre Tilværelse som Indehaver af en Husmandslod ude paa Landet. Jeg skal ikke ved denne Lejlighed komme nærmere ind paa selve Ordningen og Jordspørgsmaalet i det hele taget; jeg har kun fremført dette her for at vise, at der ogsaa blandt Byens Arbejdere findes en betydelig Lyst til at komme tilbage til Jorden, naturligvis navnlig blandt dem, som i de senere Aartier, paa Grund af Forholdenes Vanskelighed paa Landet, Vanskeligheden ved at tjene tilstrækkeligt, naar de skulde til at sætte Bo, har maattet vandre ind til Byen. Dette vigtige Spørgsmaals Løsning burde ikke vedblivende udskydes. Der er Jord nok her i Landet, langt mere, end der behøves i det første Par Slægtled. Der findes mange store Godser, og det vilde være ønskeligt, om Lovgivningsmagtens Faktorer snarest kunde enes om en rationel Løsning af dette Spørgsmaal, saaledes at de mange Tusinder af Landarbejdere, der ønsker det, kunde faa Jord at dyrke, og saaledes at den Landbøunddom, der ønsker at sætte Bo, ikke behøver at drage til fremmede Lande, og at ogsaa de Byarbejdere,

der havde Lyst til det, kunde faa Jord. Ved Statens Medvirkning kan der sikkert sørges for, at der bliver Adgang til Jorden; saa ogsaa fattige Folk kan faa Jord at dyrke.

P. Christensen: Jeg skal tillade mig at fremdrage et Spørgsmaal, hvis Løsning vil være af den allerstørste Betydning for vort Erhvervslivs Udvikling, og som tillige vil være et værdifuldt Bidrag til Arbejdsløshedens Afhjælpning, nemlig Spørgsmaalet om at paabegynde Gennemførelsen af det fuldt færdige Nordhavnsprojekt ved Helsingør.

Vort Lands Beliggenhed maa jo nødvendigvis øve sin Indflydelse paa de Retningslinier, dansk Erhvervsliv gaar i. Dets centrale Beliggenhed i Nord, dets udstrakte Kyster og fortrinlige Farvande er Betingelser og Muligheder fra Naturens Haand, som bør udnyttes, saaledes at vort Land trods sin Lidenhed skal kunne hævde sig i Nationernes fredelige Kappelstrid paa Handelssamkvemets Omraade. Vi har fra Arilds Tid i Sang og i Tale hørt om „de Danks Vej til Ros og Magt“, og vi ved, at Søfarten gennem Tiderne har bragt Landet Ære og Gavn. Men der synes i den danske Folkekarakter at være en vis Tilbøjelighed til at ville leve paa Minderne, og vi er vel alle mere eller mindre tilbøjelige dertil. Skal Danmark imidlertid i de kommende Tider kunne hævde sig som et selvstændigt førende Led i Norden, maa Landet bygge sin Fremtid paa et kraftigt Initiativ fra Statens Side overfor de Hovederhverv, som skal bære vor Fremtid. Vi kan i saa Henseende lære af vore dygtige og vidtskuende svenske Naboer, der i de senere Aar har lagt en Energi for Dagen i Retning af at konsolidere og udvikle de svenske Erhverv, som vi i høj Grad kunde være interesserede i at lægge Mærke til og være dem følgagtige i. Mægtige Havneudvidelser og Nyanlæg er skudt op langs Øresunds Kyster som Følge af dette Initiativ, der forlængst har overfløjet vor kendte danske Langsomhed.

I denne Forbindelse er det dog glædeligt at kunne konstatere, at i de senere Aar har den samme Bevægelse gjort sig gældende omkring ved vore kommunale Provins-havne, hvor man i høj Grad har taget Initiativet til at udvide Betingelserne for Sejladsen, hvilket derfor sikkert ogsaa i kommende Tider vil sætte god Frugt for de paagældende Egne. Men derimod kan det ikke nægtes, at man maa se med nogen Mistrustighed paa Statens Initiativ, naar